

SİGORTACILIK SİSTEMİ HAKKINDA SORU – CEVAP KÖŞESİ

1- Konutum için yangın ve deprem sigortası satın almak istiyorum. Evimi emlak değeri üzerinden mi sigortalamalıyım?

Konutunuzun emlak değeri, arsa değeri ve yapının değeri olmak üzere iki ana unsurdan oluşur. Oysa bina teminatı için sigorta bedeli hesaplanırken sadece yapının değeri dikkate alınır. Evinizin (bina teminatı) sigorta bedelinin hesabında Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından yayımlanan ve söz konusu Bakanlığın İnternet adresinde de ilan edilen çeşitli yapı türleri için metrekaşe birim maliyetlerine ilişkin veriler yol göstericidir. Bu veri içerisinde kendi koşullarınıza en uygun olan yapı tarzı karşılığında verilen rakamın evinizin brüt metrekaresi ile çarpılması durumunda elde edilen sonuç, sigorta bedelinizin ortalama hangi değere sahip olması gerektiği konusunda sizlere bilgi verecektir.

2- Sigorta şirketi eksper raporunda belirtilen rakamdan daha düşük tazminat ödemek istiyor? Bunu yapabilir mi?

Eksper raporları, gerek sigortalılar gerekse sigorta şirketleri açısından tazminat tutarının hesabında yol gösterici belgelerdir. Bununla birlikte, bahse konu raporun sigorta şirketini bağlayıcı yönü bulunmamaktadır. Ödenmesi gereken tazminat tutarı konusunda sigorta şirketi ile aranızda mevcut olan bir anlaşmazlıkta bağlayıcı karar verme yetkisi mahkemelerindedir.

3- Akşam evimin önünde park halinde duran arabama birisi vurup kaçmış. Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabına başvuru yapabilir miyim?

Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabı (Garanti Hesabı), kimliği belirsiz araçların neden olduğu bedeni zararları (tedavi giderleri ve ölüm/sakatlanma hali) karşılamaktadır. Dolayısıyla, aracınıza ilişkin maddi hasar için Garanti Hesabına başvurulma şansı bulunmamaktadır.

4- Bir sigorta şirketi hakkında şikayetimin var. Nereye bildirmeliyim?

Sigorta şirketlerinin uygulamalarına yönelik şikayetler, Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğüne değerlendirmeye alınmaktadır. Başvuru adresi www.sigortacilik.gov.tr/ irtibat uzantısından temin edilebilir.

5- Eğer bir sigorta şirketi hakkında Hazine Müsteşarlığına şikayette bulunursam, dilekçem hakkında ne gibi işlemler yapılır?

Müsteşarlık, öncelikle şikayet dilekçenize konu sigorta şirketinden olay hakkındaki açıklamasını ister. Şikayet dilekçeniz ve sigorta şirketince hazırlanan açıklama yazısı ve bunlara ilişkin ekler ilgili birim tarafından bir bütün olarak değerlendirilir. Mevzuata aykırı hareketlerden ya da mevzuatın farklı yorumlanmasından kaynaklanan anlaşmazlıklar Müsteşarlığımızın bu konudaki talimatı ile çözümlenir. Ancak; sorumluluk oranlarının tespiti,

tazminat tutarının parasal büyüklüğü gibi konulardaki anlaşmazlıkların çözümü için yetkili merci ilgili genel şartlara göre hakem bilirkişi ya da nihai olarak mahkemelerdir.

6- Sigortalıyım. Hasarım oldu. Eksperin bana karşı tavırlarından rahatsızlık duydum. Nereye şikayet edebilirim?

Sigorta eksperlerinin uygulamalarına yönelik şikayetler, Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğüne değerlendirilmeye alınmaktadır. Başvuru adresi www.sigortacilik.gov.tr/ irtibat uzantısından temin edilebilir.

7- Sigorta Şirketinin ödemek istediği tazminat tutarı gerçek hasarımı karşılamıyor? Üstelik şirket onun tarafından ödenen tazminatı kabul ettiğime ilişkin bir belge imzalatmak istiyor. Ne yapmalıyım?

Tazminat tutarının miktarına ilişkin sigorta şirketi ile aranızdaki anlaşmazlığın çözümü için yetkili mercii mahkemelerdir. Bununla birlikte, sigorta tazminatını kabul ettiğinizi ve dolayısıyla şirketin size karşı bütün yükümlülüğünü yerine getirdiğini gösterir belge niteliğini taşıyan ibranamenin zorla tarafınıza imzalatılması söz konusu olamaz. Bu yönde hareket eden şirketler hakkında Hazine Müsteşarlığına şikayet dilekçesi verebilirsiniz. Başvuru adresi www.sigortacilik.gov.tr/ irtibat uzantısından temin edilebilir.

Kısa vadede nakit ihtiyacınızın karşılanmasına yönelik olarak şöyle bir yöntem izleme olanağınız bulunmaktadır: Tazminatın şirket ile aranızda tartışmaya neden olmayan kısmını alır ancak ibranameye “tarafınıza ödenen tazminat tutarının talebinizi tam olarak karşılamadığını, dolayısıyla ödenen bu tutarın fazlası üzerinden haklarınızın saklı kaldığını” ifade eden bir şerh koyabilirsiniz. Böylece, şirket ile aranızda tartışmaya neden olan meblağ için mahkemeye başvurabilirsiniz.

8- Geçen ay birisinin arabasına çarptım. Karşı taraf, Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortam olmasına rağmen ortaya çıkan hasarı benden talep ediyor. Neden sigorta şirketime gitmiyorlar?

Mevzuat gereğince motorlu araçların neden olduğu trafik kazalarında zarar gören üçüncü şahıslar kendilerine zarar veren kişiye ya da bu kişinin sorumluluk sigortasını yapan sigorta şirketine başvurma hakkına sahiptir.

Bununla birlikte, takas merkezi benzeri bir yapılanma ile vatandaşların rahatsız edilmeden sorunun sigorta şirketleri arasında çözümlenmesi için TRAMER nezdinde çalışmalar devam etmektedir.

9- Geçen yıl yapmış olduğum kaza neticesinde karşı tarafın hasarının Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortamdan (Trafik Sigortası) ödenmediğini yeni öğreniyorum. Üstelik hasar tutarına bir de geçen süre için faiz işletilmiş. Ne yapabilirim?

Sizin sorumlu olduğunuz bir kaza sonrasında zarar gören kişiler uğradıkları hasarın giderilmesi için yasal olarak doğrudan tarafınıza ya da sigorta şirketinize başvurma hakkına sahiptirler. Böyle bir tazminat talebi ile karşılaşmanız durumunda ise sigorta şirketinizi haberdar ederek gerekli tazminat ödemesinin yapılmasını talep edebilir ya da ödemeyi ilgili tarafa yapar ve sonrasında harcamanızın sigorta şirketinin yükümlülüğünde olan kısmını şirketinizden tahsil edebilirsiniz.

Unutmayın, zarar gören kişinin hasarının giderilmesine yönelik olarak sigorta şirketinizin yasal süreler içerisinde tazminat ödemesinde bulunup bulunmadığını kontrol etmeniz gelecekte zarar gören üçüncü şahısların faizi içerir talepleri ile karşılaşmanızı engelleyecektir.

10- Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortam (Trafik Sigortası) kendi arabama gelen hasarı karşılar mı?

Trafik Sigortası bir sorumluluk sigortasıdır. Amacı; aracınız ile başkasına vermiş olduğunuz zararı Karayolları Trafik kanununda belirlenen sorumluluğunuz ile orantılı olarak giderilmesinin teminidir. Dolayısıyla, kendinize ait araca ilişkin hasarların bu sigorta kapsamından karşılanma imkanı bulunmamaktadır. Kendi aracınıza ilişkin hasarlar başka bir sigorta sözleşmesinin konusunu oluşturan Kasko sigortasından karşılanır.

11- Kredi almak istediğim banka X Sigorta Şirketi A.Ş.'ye sigorta yaptırmam için beni zorluyor. Ustelik, Bankanın istediği sigortayı çoktan başka bir sigorta şirketinden temin etmişim. Bankanın buna hakkı var mı?

Sigorta Murakabe Kanununa göre; bir sözleşmenin unsurları içerisinde taraflardan birinin bu sözleşmede yer alan herhangi bir hususta sigorta yaptırmaya zorunlu tutulduğu hallerde, sözleşmeye sigortanın belirli bir şirkete yaptırılmasına ilişkin olarak konulmuş şartlar hükümsüzdür.

Dolayısıyla bankalar, kredi verdikleri müşterilerinin risklerinin düşürülmesi için belli teminatları içeren bir sigortanın yapılmasını isteyebilir ancak sigorta şirketinin seçimi konusunda kimseyi zorlayamazlar.

12- Biraz alkollüyken kaza yaptım. Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortam (Trafik Sigortası) zarar verdiğim kişiye gerekli ödemeyi yaptıktan sonra bu tazminatı benden talep etti? Hasarı yine ben ödeyeceksem neden sigorta yaptırıyorum?

Trafik sigortasının amacı, tarafınızca yapılan bir kaza neticesinde, Trafik Kanunu çerçevesinde, sorumluluğunuzun karşılanmasıdır. Daha önemlisi, bu sigorta ile kazada zarar gören üçüncü şahısların mağduriyetleri giderilerek toplum güvenliği sağlanmaktadır. Toplum güvenliği ancak vatandaşların kurallara uygun davranması ile sağlanabilir. Trafik güvenliği açısından Trafik Kanunu "uyuşturucu ve keyif verici maddeleri almış olanlar ile alkollü içki almış olması nedeniyle güvenli sürme yeteneklerini kaybetmiş kişilerin karayolunda araç sürmeleri yasaktır" hükmünü amirdir. Kanun, alkol

kullanımına ilişkin sınırları ise Yönetmelik ile tespit etmektedir. Yönetmelikte taksit, dolmuş otomobil, minibüs, otobüs, kamyon, çekici gibi araçlarla kamu hizmeti, yük ve yolcu taşımacılığı yapan sürücüler ile resmi araç sürücülerini alkollü araç kullanımından tamamen menetmekte, diğer araçların sürücülerine ise kandaki alkol miktarının 0.50 promil ile sınırlı kullanım izni vermektedir.

Dolayısıyla, kazanın meydana geliş nedeni tamamen alkole bağlı bir şekilde meydana gelmiş ise bu fiil nedeniyle sigorta tazminatı ödemesi de söz konusu değildir. Zarar gören üçüncü şahısların mağduriyetinin giderilmesi açısından sigorta şirketi üçüncü şahsa gerekli tazminat ödemesinde bulunur ancak daha sonrasında kazaya neden olan alkollü araç kullanan kişiden bu ödemeyi tahsil eder.

13- Evimi sigortalatmak istiyorum ve her sigorta şirketi birbirinden farklı fiyat veriyor. Bunun sebebi nedir?

Tarife ve talimatları Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakan tarafından tespit edilmeyen sigortaların fiyatları sigorta şirketlerince, serbest piyasa ekonomisi kuralları çerçevesinde, serbestçe belirlenmektedir. Bu nedenle, yaygın adı konut sigortası olan yangın ve yangına ek teminatlar ile zenginleştirilmiş sigorta sözleşmenizin tarafınıza olan maliyeti, sigorta şirketlerinin fiyatlandırma politikalarına bağlı olarak şirketten şirkete değişebilir. Sigorta sözleşmenizin tarafınıza olan maliyetini etkileyen diğer bir husus da sözleşmede tarafınıza sunulan teminatların kapsamındaki farklılıklar da olabilir.

14- Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabına (eski adıyla Garanti Fonuna) kimler başvurabilir?

Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabına aşağıdaki durumlarda başvurulur;

a) Kazayı yapan motorlu aracın tespit edilmemesi durumunda kişiye gelen bedensel zararlar (tedavi giderleri ve ölüm/sakatlanma durumu.)

b) Kazanın meydana geldiği tarihte geçerli olan teminat tutarları dahilinde Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasını yaptırmamış olan işletenlerin neden olduğu bedensel zararlar.

c) Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasını yapan sigortacının malî bünye zafiyeti nedeniyle sürekli olarak bütün branşlarda ruhsatlarının iptal edilmesi ya da iflası halinde sigortacının ödemekle yükümlü olduğu maddi ve bedensel zararlar.

d) İşletenin sorumlu olmadığı çalınmış veya gasbedilmiş motorlu araçların sebep olduğu bedensel zararlar.

15- Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabına hangi belgeler ile başvuru yapmalıyım?

Hesaba konu zararların tazmini için öncelikle trafik kaza tespit tutanağının bulunması şarttır. Bu tutanakta kazaya neden olan aracın zorunlu

mali sorumluluk sigortası bulunup bulunmadığına, poliçenin varlığı halinde düzenleyen şirketin adı ve poliçe numarasına yer verilmelidir.

Hak sahipleri başvurularına aşağıdaki belgeleri de eklemek zorundadırlar:

a) Ölüm Halinde Gereken Belgeler:

- 1) Hak sahibinin dilekçesi,
- 2) Olayın mahkemeye intikal etmesi halinde mahkeme kararı,
- 3) Ölüm raporu,
- 4) Ölenin mesleği ile gelir durumunu ve desteklik ilişkisini gösterir belge,
- 5) Hak sahiplerine Sosyal Güvenlik Kurumlarından gelir bağlanmış ise, bağlama kararı ile bağlanan gelirin peşin değerini gösteren belge,
- 6) Trafik kazası ile illiyeti gösteren istenecek diğer belgeler.

b) Yaralanma Halinde Gereken Belgeler:

- 1) Hak sahibinin dilekçesi,
- 2) Olayın mahkemeye intikal etmesi halinde mahkeme kararı,
- 3) Sağlık Bakanlığınca belirlenen tarifeler dikkate alınarak düzenlenen hastane giderlerini gösteren faturalar,
- 4) İlk yardım, muayene ve kontrol veya tedavi giderleri ile tedavinin gerektirdiği diğer giderlerin trafik kazası ile illiyetini gösteren her türü bilgi ve belgeleri.

Sigorta şirketinin iflasına karar verilmiş olması halinde, iflas masasına alacak kaydı yaptırılıp yaptırılmadığı, yaptırılmışsa bununla ilgili belgenin ibrazı istenir.

16- Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabına ilişkin başvurularımı hangi adrese yapmalıyım.

Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabına ilişkin iş ve işlemler Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği tarafından yerine getirilmektedir. Hesaba ilişkin irtibat adresleri aşağıda yer almaktadır:

Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabı
(Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği)
Adres: Harman Cad. Ali Kaya Sk. Polat Plaza
B Blok No: 4 Kat: 15 Levent – 34394 – İSTANBUL
Tel: 0212 / 324 45 00
Faks: 0212 / 324 44 99
E-mail: genel@tsrsb.org.tr
url: <http://www.tsrsb.org.tr>

17- Kendi hatam nedeniyle sebep olduğum bir trafik kazası sonrasında tarafıma ait arabama gelen hasarı Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabından karşılama olanağım var mı?

Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabının temel amacı, kimliği belirsiz araçların, çalıntı-gasp edilmiş araçların ve geçerli teminat limitleri dahilinde sigortası olmayan araçların zarar verdiği üçüncü şahısların **bedeni** (tedavi giderleri ve ölüm/sakatlanma durumu) zararlarının giderilmesidir. Ayrıca, kazaya neden olan kişinin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasını yapan sigortacının malî bünye zafiyeti nedeniyle sürekli olarak bütün branşlarda ruhsatlarının iptal edilmesi ya da iflası halinde sigortacının ödemekle yükümlü olduğu maddi ve bedensel zararlar içinde Hesaba başvuru yapılabilmektedir.

Bu itibarla, neden olduğunuz bir trafik kazası sonrasında kendi aracınızda ortaya çıkan hasar için Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabının tarafınıza herhangi bir tazminat ödemesinde bulunma imkanı yoktur. Kendi aracınıza gelebilecek olası hasarlar için "**KASKO**" sigortası yaptırmanız gerekmektedir.

18- Kasko poliçemin bana sunduğu teminatlar nelerdir?

Kasko sigortası kapsamında sunulan teminatlar;

a- Gerek hareket gerek durma halinde iken sigortalının veya aracı kullananın iradesi dışında araca ani ve harici etkiler neticesinde sabit veya hareketli bir cismin çarpması veya aracın böyle bir cisme çarpması, müsademesi, devrilmesi, düşmesi, yuvarlanması gibi kazalar ile üçüncü kişilerin kötü niyet veya muziplikle yaptıkları hareketler,

b) Aracın yanması,

c) Aracın çalınması veya çalınmaya teşebbüs.

Bahse konu bu teminatlar, poliçede belirtmek şartıyla, riziko gruplarından sadece biri veya birkaçı için verilebilir. Bahse konu bu risk gruplarına ilave olarak aşağıdaki risklere karşıda ek teminat alınma olasılığı bulunmaktadır:

a) Türkiye sınırları dışında meydana gelen zararlar,

b) Grev, lokavt, kargaşalık ile halk hareketleri ve bunları önlemek ve etkileri azaltmak üzere yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler sonucunda meydana gelen zararlar,

c) Terörist eylemler ve bu eylemlerden doğan sabotajlar nedeniyle meydana gelen zararlar, (terörist eylemlerden maksat Terörle Mücadele Kanunu'nda tanımlanan terörist eylemlerdir.)

d) Deprem veya yanardağ püskürmesi nedeni ile meydana gelen zararlar,

e) Sel ve su baskını ile meydana gelen zararlar,

f) Taşıtta sigara benzeri maddelerin teması ile meydana gelen yangın dışındaki zararlar,

g) Yetkili olmayan kişilere çektirilen araca gelen zararlar ile kurallara uygun olmadan çekilen veya çektirilen araçlara gelen zararlar,

h) Taşıtin sigorta kapsamına giren kısmi bir zarara uğraması nedeni ile kullanım ve gelir kaybından doğan zararlar,

i) Taşıtin, kurallara uygun bir şekilde yasal olarak taşınmasına izin verilen patlayıcı, parlayıcı ve yakıcı maddeler taşınması nedeniyle uğrayacağı zararlar,

j) Taşıtın iddia ve yarışlara katılması sonucu ile bunlara hazırlık denemeleri sırasında meydana gelen zararlar.

Ayrıca, sigorta şirketleri tarafından tüketiciye sunulan sigorta sözleşmelerinin Kasko Sigorta teminatının yanı sıra başka sigorta ürünleri ile zenginleştirildiği de görülmektedir. "Paket Poliçe" olarak adlandırılacak bu sigorta sözleşmelerinde yukarıda bahsi geçen teminatlara ilave olarak şu risklerin de güvence altına alındığı görülmektedir:

a) İhtiyari Mali Sorumluluk Sigortası: Karayolları Trafik Kanununa ve Genel Hükümlere göre aracın işletenine düşen hukuki sorumluluk, Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu mali Sorumluluk Sigortası limitlerini aşıyor ise bunun üzerinde kalan kısım için paket poliçede belirlenen limitler kapsamında ilave teminat alınma imkanı bulunmaktadır.

b) Ferdi Kaza Sigortası: Kaza neticesinde kendinize gelen bedeni (tedavi giderleri, ölüm/sakatlanma durumu) zararları tazmin etmeye yöneliktir.

19- Başkasının 8/8 suçlu olduğu bir kazada aracımda ortaya çıkan zararın giderilmesi için Kasko poliçemi devreye sokarsam hasarsızlık indirimim yanar mı?

Kasko sigortasının müşterilerine sunmuş olduğu hizmetlerden birisi de başkasının neden olduğu kazalar neticesinde aracınızda ortaya çıkan hasarınızın kendi şirketiniz tarafından karşılanmasıdır. Şirketiniz size yapmış olduğu tazminat ödemesi için daha sonra kazadan sorumlu olan kişinin Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasını yapan sigorta şirketine başvurur. Tazminat ödemesi karşı tarafın sigorta şirketi tarafından sizin kendi şirketinize aktarılacağı için hasarsızlık indiriminde genelde herhangi bir kayıp ortaya çıkmaz. Bu durum kasko sigorta sözleşmenizin ön yüzünde belirtilir. Eğer belirtilmemiş ise bu durumun sonuçlarını mutlaka sigorta şirketinize sorunuz.

20- %10 hasarsızlık indirimim olmasına rağmen Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortamı (Trafik Sigortası) vade bitim tarihinde yenilemeyi unuttuğum için Sigorta Şirketi bana bu indirim uygulamadı. Sigorta Şirketinin bu uygulaması yasal mı?

Evet. Trafik poliçenizi vade bitim tarihinden itibaren bir ay içerisinde yenilemez iseniz sahip olduğunuz hasarsızlık indiriminiz yanar ve ilgili Tarife ve Talimat gereğince 4 üncü basamaktan (hasarsızlık indirim %0; sür-prim %0) sigorta sözleşmesi düzenlenir. Bir aylık süre sonunda hala sigorta yaptırmadıysanız ilgili Tarife ve Talimat gereğince 2 inci basamaktan (%40 sür-prim) sigorta sözleşmesi düzenlenir. (Bakınız: www.sigortacilik.gov.tr / Yasal Düzenlemeler / Türk Sigortacılık Mevzuatı / Tarifeler / 2004 / Trafik Tarife)

21- Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası (Trafik Sigortası) için bir ihale yapılarak primlerde bir fiyat indirim yapılabilir mi?

Hayır. Trafik Sigortasına ilişkin teminatlar, primler, indirim yapılabilecek hususlar, vs. Hazine Müsteşarlığının Bağlı Bulunduğu Bakan tarafından bir tarife ve talimat ile belirlenmektedir. Söz konusu Tarife ve Talimat herkes için bağlayıcı niteliktedir. Tarife ve Talimatta yer almayan herhangi bir indirim sigorta talebinde bulunanlara teklif edilemez. Bu itibarla, Tarife ve Talimat gereğince bir müşteri için tespit edilebilecek sadece bir tek fiyat sözkonusudur ve bu fiyatın şirketler arasında farklılık arz etme olanağı bulunmamaktadır. Dolayısıyla, Trafik Sigortası için “fiyat rekabetine” dayalı ihale yapılma olanağı bulunmamaktadır.

22- Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası (Trafik Sigortası) indirim oranları birbiri üzerinden mi yoksa toplanarak mı uygulanmaktadır.

Hazine Müsteşarlığının 31.12.2003 tarih ve 74500 sayılı Genelgesinin 8 inci maddesinde de belirtildiği üzere, araç türlerine göre belirlenen Trafik Sigortası prim tutarlarında yapılacak indirimler (il trafik yoğunluğu indirimi, hasarsızlık indirimi ve Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası indirimi) birbiri üzerinden değil “toplanarak” uygulanacaktır.

23- Kasko Sigortam kapsamında bir hasarım oldu. Sigorta şirketi kaç gün içerisinde tarafıma hasar ödemesi yapmak zorundadır.

Kasko Sigortası Genel Şartında, zorunlu sigortaların aksine, tazminat ödemesinin kaç iş günü içerisinde yapılması gerektiğine ilişkin yazılı bir hüküm bulunmamaktadır. Bununla birlikte, tamamlanan bir hasar dosyasına ilişkin tazminat ödemesinin iyiniyet kuralı gereği hemen yapılması esas alınmalıdır.

24- Zorunlu sigortalara ilişkin hasar ödemeleri hangi süre içerisinde yapılmalıdır?

Motorlu araçlara ilişkin zorunlu sigortalarda Sigortacı, tazminatı ilgili Genel Şartta istenilen belgelerin eksiksiz olarak, şirketin merkez veya kuruluşlarına iletiildiği tarihten itibaren sekiz iş günü içinde, poliçedeki teminat tutarları dahilinde ödemekle mükelleftir.

Zorunlu Deprem Sigortasında ise sigorta bedelini aşmamak kaydıyla kesinleşmiş olan tazminat miktarı Doğal Afet Sigortaları Kurumu (DASK) tarafından en geç bir ay içerisinde hak sahibine ödenmek zorundadır.

25- Bütün alışverişlerimi kredi kartı ile 10 taksit üzerinden yapabiliyorum. Sigorta poliçem içinde 10 taksit yaptırabilir miyim?

Sigortacılık Mevzuatına göre, sigortaya ilişkin ücretin peşin ya da taksitle ödenme olanağı bulunmaktadır. Mevzuatta aksine bir hüküm bulunmadığı sürece, taksitlendirme yapılmasına karar verilmesi durumunda, genel olarak, peşinat (toplam primin en az %25'i) + 5 taksit halinde ödeme yapılabilir. (Zorunlu sigortalara ilişkin prim ödeme esasları ilgili genel şartlar ile tarife ve talimatlarda belirlenmekte olup çoğu zaman peşin ödeme esası kabul

edilmektedir.) Unutmayın! Peşinat ödenmediği sürece sigorta sözleşmesi yürürlüğe girmez. Bu itibarla bir sigorta sözleşmesi için 10 taksit yaptırma imkanınız bulunmamaktadır.

26- Kaza nedeninin yorgunluk ve uykusuzluk olarak belirlenmesi durumunda Kasko Sigortası şirketi tazminat ödemesinden imtina edebilir mi?

Trafik Kanununa göre trafiğe çıkmanın yasaklandığı bir durumda kaza yapılmış ise sigorta şirketleri buna ilişkin tazminat taleplerini reddederler. Trafiğe çıkma yasağına ilişkin haller ise, mevzuata göre, geçerli bir ehliyetin olmaması, uyuşturucu veya keyif verici maddelerin kullanımı ve alkollü içki kullanımı nedeniyle güvenli sürme yeteneğinin kaybı olarak belirlenmektedir. Bu itibarla, uyku ve yorgunluk hali alkole ve uyuşturucuya bağlı olmadığı sürece tazminatın ödenmesi gerekmektedir.

27- Yapmış olduğum bir kaza sonrasında aracımın sadece aynası kırıldı. Kasko Poliçemden bu ayna hasarımı giderirsem hasarsızlık indirimim yanar mı?

Evet. Hasarsızlık indiriminin iki farklı amacının olduğu söylenebilir. Bunlardan ilki herhangi bir kazaya karışmayan iyi şoförün mükafatlandırılmasıdır. İndirimin diğer bir amacı ise ortada bir kaza olsa bile küçük hasarlar için sigorta şirketinin meşgul edilmemesidir. Dolayısıyla, ayna hasarınız gibi çok küçük bir tazminat konusuna neden olan hasarınızın Kaskodan karşılanması durumunda hasarsızlık indiriminiz yanacaktır.

28- Aracımı el senedi ile başkasına sattım. Alan kişi bir kazaya karışır ise ben sorumlu olur muyum?

Evet. Mevzuata göre araçlara ilişkin mülkiyet değişikliği ancak noter satışı ile mümkündür. Bu nedenle, aracınızın el değiştirme işlemi noter aracılığı ile yapılmadığı için işleten sıfatınızı kaybetmemekte ve dolayısıyla aracınızın karışmış olduğu her türlü kazada sorumluluğunuz devam etmektedir.

29- Kırmızı ışıkta dururken arkadan bir araç bana vurdu. Alkollüydüm. Ancak, kaza tespit tutanağına göre bana çarpan kişi 8/8 suçlu. Kasko şirketi tazminatımı öder mi?

Kaza tespit tutanağının 8/8 karşı tarafı suçlu bulması nedeniyle alkollü olmanız tazminat ödemesini etkilemeyecektir.

30- Katma Değer Vergisi (KDV) tazminat ödemesinin bir parçası mıdır?

Hazine Müsteşarlığının 26.03.2002 tarih ve 18953 sayılı Genelgesinde de ifade edildiği üzere, sigorta şirketleri tarafından ödenen tazminatlar zararın tazminine ilişkin olduğundan ve sigortalıların zararın telafisi için piyasadan yaptığı alımlar katma değer vergisine tabi olduğundan, sigortalıların katma

değer vergisi mükellefi olduklarına bakılmaksızın zararın tazminine ilişkin sigorta şirketleri tarafından ödenen tazminatların katma değer vergisi dahil bedel üzerinden ödenmesi gerekmektedir.

31- Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Tarife ve Talimatında yer alan “araç başına / kaza başına” teminat tutarları ne anlama gelmektedir.

Söz konusu Tarife ve Talimat gereğince maddi hasar, sigortalı aracın başka bir araca veya herhangi bir maddi varlığa (elektrik direği, bahçe duvarı, vs) çarpması sonucunda ortaya çıkan hasarlardır. 31.12.2003 tarih ve 25333 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Tarife ve Talimatına göre maddi teminat limitleri, 01.01.2004'den itibaren, araç başına 4 milyar TL ve kaza başına 8 milyar TL olarak belirlenmiştir.

Kazada tek bir tazminat talebinin olması durumunda, maddi teminat limiti; bir araç için 4 milyar TL, diğer maddi varlıklar için 8 milyar TL'dir. Birden fazla araç ve/veya diğer maddi varlıkların zarar görmesi ve birden çok tazminat talebinin olması durumunda ise; bir araç için ödenecek maddi tazminat tutarı 4 milyar TL'yi geçmeyecek olup, 8 milyar TL'lik kaza başına teminat limiti, kazada zarar araç ve/veya diğer maddi varlıklar arasında ayırım yapılmaksızın, oransal olarak dağıtılır.

32- Ücretli park yerindeki arabama birisinin çarptığını öğrendim. Çarpan araç tespit edilemedi. Hasarım nasıl giderilebilir?

Trafik Kanununa göre motorlu araçlar ile ilgili mesleki faaliyette bulunanlar zorunlu mali sorumluluk sigortası yaptırmak zorundadırlar. Bu nedenle, Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Tarife ve Talimatında da motorlu araçlara ilişkin faaliyette bulunanlara yönelik düzenlemenin yapıldığı bir bölüm bulunmaktadır.

Bu itibarla, parklarda, garajlarda, tamirhanelerde, servis istasyonlarında ya da galerilerde meydana gelecek bir kaza neticesinde aracınızın zarar görmesi durumunda, aracınıza çarpan kişinin kimliğinin belli olması önem taşımaksızın, mesleki faaliyete ilişkin zorunlu sigortayı yapan sigorta şirketi hasarınızı, sigorta sözleşmesi limitleri dahilinde, karşılar.

33- Bir sigorta şirketinden “mesleki sorumluluk sigortası” satın aldım. Eve geldiğimde poliçemin üzerinde “üçüncü şahıs mali mesuliyet sigortası” yazdığını farkettim. Sigorta şirketinden yanlış bir teminat mı satın aldım?

Hayır. Sigorta şirketleri ürün pazarlaması sırasında tüketiciye sunmuş oldukları teminatın mevzuatta yer alan ismini kullanmak yerine daha akılda kalıcı farklı isimler kullanmaktadırlar. Örneğin “konut sigortası” olarak pazarlanan ürünler yangın sigortası ve buna ek olarak verilen teminatlardan oluşmaktadır. Kasko Paket sigortaları da kasko teminatının yanı sıra yine ek teminatlar ile zenginleştirilmiş ürünlerdir. Mesleki Sorumluluk Sigortası da

ürün pazarlaması aşamasında üçüncü şahıs mali mesuliyet sigortası yerine kullanılan isimdir.

34- Zorunlu Deprem Sigortası yaptırmaz isem nasıl bir ceza ile karşılaşırım?

587 sayılı KHK'da yer alan temel yaptırım, Devletin afetlerle ilgili mevzuattan kaynaklanan yükümlülüklerinde yapılan değişikliktir. Zorunlu deprem sigortasının uygulamaya konmasını takiben, 27 Mart 2001 tarihinden itibaren, Zorunlu Deprem Sigortası yaptırmaması gerekirken bunu ihmal edenler, bu sigorta kapsamında karşılanacak zararlar için doğal afetlerle ilgili mevzuat çerçevesinde hak sahibi olamamaktadırlar.

Ayrıca, Zorunlu Deprem Sigortası mekanizmasının sağlıklı bir şekilde işleyerek kapsamda olan yaklaşık 13 milyon meskenin (müstakil konut ve apartman dairesinin) tümü için deprem teminatı sunulabilmesi amacı ile değişik denetim mekanizmaları da tasarlanmıştır. Bunlardan en önemlisi, tapu tescil işlemlerinde, Zorunlu Deprem Sigortasının yaptırılmış olduğuna dair belgelerin ibraz edilmesinin mecburi olmasıdır.

Denetim noktalarının artırılması amacı ile tapu işlemlerinde olduğu gibi; su ve doğal gaz abonelik işlemlerinde de Zorunlu Deprem Sigortasının aranmasına, pilot uygulama olarak, çeşitli illerde başlanmıştır. Ayrıca, elektrik ve telefon gibi hizmetlerin abonelik işlemlerinde de Zorunlu Deprem Sigortasının aranmasına ilişkin çalışmalar, Hazine Müsteşarlığı tarafından yürütülmektedir.

35- Zorunlu deprem Sigortası ile sunulan teminatlar nelerdir?

Zorunlu Deprem Sigortası ile sunulan teminatlar;

- depremin
- deprem sonucu yangının
- deprem sonucu infilakın
- deprem sonucu yer kaymasının

sigortalı binalarda doğrudan neden olacağı maddi zararlar (temeller, ana duvarlar, bağımsız bölümleri ayıran ortak duvarlar, tavan ve tabanlar, merdivenler, sahanlıklar, koridorlar, çatılar ve bacalarda meydana gelenler de dahil olmak üzere), sigorta bedeline kadar teminat altına alınmaktadır.

Ancak aşağıda sayılan haller sigorta teminatının dışındadır:

- Enkaz kaldırma masrafları, kar kaybı, iş durması, kira mahrumiyeti, alternatif ikametgah ve işyeri masrafları, mali sorumluluklar ve benzeri başkaca ileri sürülebilecek diğer bütün dolaylı zararlar,

- Her türlü taşınır mal, eşya ve benzerleri,
- Ölüm dahil olmak üzere tüm bedeni zararlar,

- Manevi tazminat talepleri.

36- Trafik Sigortamın geçerli olup olmadığını nasıl kontrol edebilirim?

Trafik Sigortası Bilgi Merkezi (TRAMER) satın almış olduğunuz Trafik poliçenizin sahte olup olmadığı konusunda tarafınıza bilgi verecektir. Söz konusu bilgiyi Merkeze ait Internet sayfasından yapacağınız poliçe sorgulama bölümünden de temin etme imkanı bulunmaktadır. Merkeze ait iletişim bilgileri aşağıda yer almaktadır.

Trafik Sigortası Bilgi Merkezi (TRAMER)
Adres: Büyükdere Cad. Büyükdere Plaza No:195 Kat:2
Levent - 34394 – İstanbul
Tel: 0212 / 281 11 44
Faks: 0212 / 281 11 67
E-Mail: bilgi@tramer.org.tr
url: <http://www.tramer.org.tr>

37- Poliçemde “Muafiyet” ve “Müşterek Sigorta” tabirleri kullanılmış. Bunların anlamı nedir? Bana getireceği avantaj ve dezavantajlar nelerdir?

Temel olarak müşterek sigorta ve muafiyet uygulamaları ile sigortalının hasarın belli bir miktarını üstlendiği görülmektedir. Müşterek Sigorta’da sigorta şirketi sigorta bedelinin belli bir yüzdesi ile sorumlu olmaktadır. Muafiyet uygulaması ise hasarın belli bir miktarının sigortalı tarafından yüklenilmesini ifade etmektedir.

Diğer bir anlatımla, muafiyet rakamının üzerinde kalan hasarlar sigorta bedelinin şirket tarafından üstlenilen kısmı ile sınırlı olmak üzere ödenmektedir. Aşağıda yer alan örnek konunun daha net anlaşılmasına yardımcı olacaktır.

Sigorta şirketleri muafiyet ve/veya müşterek sigorta uygulaması nedeniyle sigortaya konu riskin bir kısmının sigortalı tarafından üstlenilmiş olması nedeniyle sigorta bedelinde (prim ödemelerinde) indirime gitmektedirler. Müşterek sigorta ve/veya muafiyet oranı ne kadar yüksek ise yapılan prim indirimi de o kadar artmaktadır.

ÖRNEK-1:

Sigorta Bedeli : 25.000.000.-
Müşterek Sigorta : %80 Sigortacı - %20 Sigortalı
Tenzili Muafiyet : % 2
Hasar Miktarı : 10.000.000.-

Sigortacının Üstlendiği Sigorta Bedeli: Sigorta Bedeli x Müşterek Sg. Oranı
: 25.000.000 x 0,80 = 20.000.000.-

Sigortacının Üstlendiği Hasar	: Hasar Miktarı x Müşterek Sg. Oranı : 10.000.000 x 0,80 = 8.000.000.-
Tenzili Muafiyet	: Sigortacının Üstlendiği x Muafiyet Sigorta Bedeli : 20.000.000 x 0,02 = 400.000.-
Ödenecek Tazminat Tutarı	: Sigortacının Üstlendiği Hasar - Tenzili Muafiyet : 8.000.000 – 400.000 = 7.600.000.-

38- Fabrika sahası içerisinde kullanılan ve ruhsatı olmayan forkliftler için zorunlu trafik sigortası yapılabilir mi?

Bilindiği üzere, zorunlu trafik sigortası 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu kapsamında araç işletenlerinin yaptırmakla mükellef oldukları bir sorumluluk sigortasıdır. Kanunun 1 inci maddesinde amaç; "karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanması ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm önlemlerin alınması" olarak tanımlanmıştır. Nitekim Kanunun kapsam maddesinde de bazı istisnalar hariç bu Kanunun "karayollarında" uygulanacağı açık bir şekilde ifade edilmektedir.

Dolayısıyla, bu Kanunda hukuki sorumluluk ve sigortaya ilişkin olarak yapılan düzenlemeler karayollarında araç işletenleri tarafından neden olunan kazalara yöneliktir. Bu nedenle, fabrika içinde kullanılan ve karayolunda yer almayan bir iş makinesi için zorunlu trafik sigortası poliçesi düzenlenmesi söz konusu olmayacaktır. Bununla birlikte, bahse konu araçların neden olduğu risklere yönelik olarak sigortacılık sektöründen isteğe bağlı sigorta yaptırılabilirliği düşünülmektedir.

